

Szabadszavas beszámoló

2025 július-augusztusában lehetőségem nyílt arra, hogy részt vegyek egy egyéni mobilitás keretében megrendezett szakmai továbbképzésen Lisszabonban. A választásom azért esett erre a helyszínre, mert a város sokszínű kulturális háttere, nyitottsága és az oktatás iránti elkötelezettsége inspiráló környezetet ígért számomra. A mobilitásom célja nem csupán szakmai fejlődésem elősegítése volt, hanem egyúttal az is, hogy szélesebb perspektívából ismerkedjek meg a jövőre irányuló oktatás lehetőségeivel, valamint hogy nemzetközi tapasztalatokat gyűjtssek, amelyek közvetlen hatással lehetnek saját pedagógiai gyakorlatomra.

Az Europass Teacher Academy keretében meghirdetett **„Future Thinking: An Essential Life Skill for Students”** című kurzusra jelentkeztem, amelyet 2025. július 28. és augusztus 2. között tartottak. A kurzus célkitűzései között szerepelt, hogy a résztvevők elmélyüljenek a jövőre való gondolkodás koncepcióiban, megismerjék azokat a módszereket és eszközöket, amelyek segítségével jövőorientált tanulási élményeket lehet létrehozni. A program leírása szerint a képzés elő kívánta segíteni a résztvevők kreativitását, konstruktív kritikai gondolkodását, együttműködési készségeit és az innovatív oktatási gyakorlatok iránti nyitottságát.

A tanfolyam tematikája papíron rendkívül ígéretesnek tűnt. A résztvevők betekintést kaptak a jövőkutatás és a jövőre való gondolkodás különféle aspektusaiba, köztük a megatrend-elemzésbe, a forgatókönyv-alkotásba és a Future Lab szimulációk világába. A gyakorlatban ezek az eszközök arra szolgálnak, hogy elősegítsék a tanulók jövőre irányuló gondolkodását, és lehetővé tegyék számukra, hogy felelősen és előrelátóan gondolkodjanak a saját jövőjükéről és a világban betöltött szerepükről.

Sajnos a képzés során nem minden szempontból valósultak meg az előzetes elvárások. Bár elméleti síkon megismerkedtünk több releváns fogalommal és módszertannal, gyakorlati szinten a tréning nem nyújtott kellő mélységű támogatást ahhoz, hogy magabiztosan tervezhessek és valósíthassak meg jövőre orientált tanulási élményeket. Ez leginkább annak tudható be, hogy az előadó, aki a képzést vezette, nem volt kellően felkészült, sem szakmailag, sem pedagógiailag. Az elméleti előadások sokszor felszínesek és szervezetlenek voltak, a gyakorlati feladatok pedig nem illeszkedtek a tananyaghoz, így azok nem segítették érdemben a tanultak alkalmazását.

Ennek ellenére, a kurzus résztvevőivel folytatott beszélgetések és a közös gondolkodás során számos olyan inspiráló gondolat született, amelyek hosszú távon segíteni fognak abban, hogy fejlesszem a jövőorientált oktatáshoz szükséges kompetenciáimat. Különösen értékesnek találtam azokat a diskurzusokat, amelyek során különböző oktatási kultúrákból érkező pedagógusok osztották meg egymással saját tapasztalataikat. Ezek az interakciók új nézőpontokat hoztak a gondolkodásomba, és segítettek abban, hogy tudatosabban foglalkozzam a tanulók jövőképeinek formálásával.

A résztvevői hálózatépítés, a kapcsolatépítés lehetőségei viszont teljes mértékben kihasználásra kerültek. A különböző országokból érkező kollégákkal folytatott beszélgetések és együttműködések a szakmai fejlődés szempontjából hasznosabbnak bizonyult, mint maga a kurzus. Úgy érzem, ezek a nemzetközi kapcsolatok hosszú távon is hozzájárulhatnak ahhoz, hogy pedagógiai eszköztáram gazdagodjon, és hogy olyan partneri együttműködések jöhessenek létre, amelyek révén új projektek és kezdeményezések indulhatnak el.

A szakmai tevékenységek mellett természetesen lehetőségem volt felfedezni Lisszabon csodálatos világát is. A város pezsgő élete, lenyűgöző történelmi és kulturális öröksége, valamint az emberek nyitottsága mély benyomást tettek rám. A város utcáin sétálva, a villamoson utazva, a helyi piacokon vásárolva és a kávézók teraszain üldögélve valóban részese lehettem a portugál életérzésnek. A lisszaboni emberek életfelfogása, világnézete és természetes kedvessége inspirálóan hatott rám, és megerősített abban, hogy a tanításban is érdemes ezt az empatikus, nyitott hozzáállást képviselni.

Különösen emlékezetes maradt számomra a 24-es villamossal tett utazásom, amely során a város kevésbé ismert, de annál hangulatosabb részeit fedezhettem fel. A Bairro Alto negyedből indulva, a Príncipe Real kertjén keresztül haladtam Campolide felé. Az út során betekintést nyerhettem a város mindennapjaiba, láthattam, hogyan élnek a helyiek, milyen ritmusban telnek a napjaik. A villamos lassú, nyugodt tempója lehetővé tette, hogy figyelmesen szemléljem a környezetet, és mélyebben átérezzem a város atmoszféráját.

A kulturális élmények mellett fontosnak tartottam, hogy olyan partneri kapcsolatokat is kialakítsak, amelyek révén hosszú távon is gazdagíthatjuk egymás pedagógiai tudását. Több kollégával is megegyeztünk abban, hogy a jövőben közös projektek megvalósításán dolgozunk majd, legyen szó akár diákcserekről, közös oktatási anyagok kidolgozásáról vagy módszertani tapasztalatcsereéről. Az ilyen típusú együttműködések nemcsak a saját fejlődésemet segítik elő,

hanem közvetetten a tanítványaimét is, akik így még többféle perspektívával találkozhatnak a tanulás során.

Összegzésként elmondhatom, hogy bár a képzés tartalmi és szakmai színvonala elmaradt a várakozásaimtól, az egyéni mobilitásom összességében rendkívül hasznos és inspiráló volt. Nem csupán új szakmai ismeretekkel gazdagodtam, hanem lehetőséget kaptam arra is, hogy kilépjek a komfortzónámból, megismerjem mások gondolkodásmódját, és új barátságokat, szakmai kapcsolatokat alakítsak ki. Megerősödött bennem az a meggyőződés, hogy a jövőorientált gondolkodás nemcsak egy oktatási módszertani eszköz, hanem szemléletmód, amelyet mindannyiunknak fejlesztenie kell – tanárként, emberként egyaránt.

A jövőre vonatkozó gondolkodás tanítása során nem elegendő csupán eszközöket és módszereket ismerni, hanem szükség van egy mély, belső meggyőződésre is arról, hogy a tanulóknak joguk van reményteli, felelős jövőképet kialakítani. Ehhez pedig olyan tanulási élményeket kell nyújtani, amelyek valóban megerősítik őket abban, hogy képesek formálni a világot. Bízom benne, hogy az itt szerzett tapasztalataimat itthon, a saját iskolámban és közösségemben is kamatoztatni tudom majd, és hogy ezek a gondolatok másokat is arra ösztönöznek, hogy bátran gondolkodjanak a jövőről – mert a jövő nem valami távoli, hanem az, amit ma közösen teremtünk meg.

Dr. Lakatos István

